

A KÚRIA
Önkormányzati Tanácsának
h a t á r o z a t a

Az ügy száma: Köf.5008/2019/4.

A tanács tagja: Dr. Balogh Zsolt a tanács elnöke, Dr. Dobó Viola előadó bíró,
Dr. Horváth Tamás bíró

Az indítványozó: Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság

Az érintett önkormányzat: Sikátor Község Önkormányzata
(8439 Sikátor, Kossuth Lajos u. 4.)

Románd Község Önkormányzata
(8434 Románd, Kossuth Lajos u. 3.)

Az ügy tárgya: önkormányzati rendelet törvényességének vizsgálata

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

- Sikátor Község Önkormányzata Képviselő-testületének a telekadóról szóló 9/2015. (XI. 20.) számú önkormányzati rendelete, valamint Románd Község Önkormányzatának a telekadóról szóló 9/2015. (X.30.) önkormányzati rendelete jogszabály-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló bírói kezdeményezést elutasítja;
- elrendeli, hogy határozatának közzétételére – a kézbesítést követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon kerüljön sor.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Az indítvány alapjául szolgáló tényállás

[1] Az indítványozó bíróság előtt folyamatban lévő alapügy tárgya a felperesek 2018. évi telekadó fizetési kötelezettsége. Az elsőfokú adóhatóság 2018. évre az I. rendű felperes terhére a Románd, 049/1 hrsz. alatti telek után 553.584.- forint telekadót, a Románd 012/2 hrsz. alatti telek után 1.621.016.- forint telekadót állapított meg. Az 049/1 hrsz. alatti telek tekintetében az alperes az elsőfokú határozatot megváltoztatva 562.254 forint telekadó fizetési kötelezettséget írt elő.

[2] Az első fokú adóhatóság 2018. évre az I. r. felperest a Sikátor, 403 hrsz. alatti telek után 522.675 forint, a Sikátor, 401 hrsz. alatti telek után 854.475 forint, a Sikátor, 407 hrsz. alatti telek után 574.444 forint telekadó megfizetésére kötelezte. Az elsőfokú adóhatóság 2018. évre a II. r. felperes terhére a Sikátor, 454 hrsz. alatti telek után 1.698.417 forint telekadót állapított meg. Az alperes az elsőfokú határozatokat érdemben helybenhagyta, az adófizetési határidő tekintetében megváltoztatta.

[3] Az elsőfokú adóhatóság határozatait a Románd Község Önkormányzatának a telekadóról szóló 9/2015. (X.30.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Románd Ör.) és Sikátor Község Önkormányzata Képviselő-testületének a telekadóról szóló 9/2015. (XI. 20.)

számú önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Sikátor Ör.), valamint a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) 17-20. §-ai alapján hozta meg.

[4] A felperesek az alperesi határozatok bírósági felülvizsgálatát kérték, ennek keretében kezdeményezték a Románd Ör., valamint Sikátor Ör. jogszabály-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló bírói indítvány megtételét a Kúria Önkormányzati Tanácsához.

[5] Mindkét Ör. értelmében a magánszemély tulajdonában álló beépítetlen telek mentes a telekadó fizetési kötelezettség alól. A szabályozás folytán a hivatkozott Ör.-ek az érintett két településen kizárólag a felperesek tekintetében keletkeztettek telekadó fizetési kötelezettséget.

A bíróság indítványa és az önkormányzat védirata

[6] A Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.K.27.315/2018/29. számú végzésében indítványozta a Kúria Önkormányzati Tanácsa előtt a Románd Ör. és a Sikátor Ör. jogszabály-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást.

[7] Az indítványozó bíróság álláspontja szerint az önkormányzati rendeletek nem felelnek meg a rendeletalkotás idején (2016. január 1.) hatályban volt Htv. 6. § c) pontja által közvetített arányos közteherviselés és adózók közötti egyenlőség elvének, figyelemmel arra, hogy a felperesi vállalkozásokon kívül más tulajdonosi kör tekintetében nem keletkeztetnek telekadó fizetési kötelezettséget. A településeken nincs olyan helyi vállalkozás, amely a felperesekkel azonos helyzetben lenne, vagy homogén csoportot alkotna. Nem felelnek meg az önkormányzati rendeletek a normatív, az absztrakció szintjén való szabályozás követelményének sem, tekintve, hogy a rendeleteket (településenként) egyetlen adóalanyra, a felperesekre alkották.

[8] Az indítványozó álláspontja szerint az Ör.-ek konfiskáló jellegűek, mert a telekadó mértéke ugyan nem haladja meg a törvényi maximumot és nem éri el telek forgalmi értékének 60-70%-át, csupán annak 30%-át teszi ki, de az adózó belátható időn belül (az egyes ingatlanok esetén 3,5, illetve 4,5, valamint 5 éven belül) telekadó formájában megfizeti az ingatlanok forgalmi értékét.

[9] A Kúria a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 140. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 42. § (1) bekezdése alapján az érintett Önkormányzatokat felhívta az indítványra vonatkozó nyilatkozata megtételére. Az Önkormányzatok nem terjesztettek elő védiratot.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa döntésének indokolása

[10] Az indítvány nem megalapozott.

[11] A Kúria Önkormányzati Tanácsa az indítványt a Kp. 141. § (2) bekezdése alapján bírálta el.

[12] Az indítvánnyal érintett Ör.-ek 2016. január 1-től hatályos szövege a következő.

[13] Románd Ör.:

Románd Község Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1.§ (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a.) és h.) pontjában, valamint Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdésének 13. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőt rendeli el:

1. Általános rendelkezések

1.§ A rendelet határozatlan időre szól.

2. Adókötelezettség

2.§ Adóköteles az 5.§-ban meghatározottak kivételével a helyi adóról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 17.§-ában meghatározott telek.

3. Az adó alapja

3.§ Az adó alapja a telek m²-ben számított területe.

4. Az adó mértéke

4.§ Az adó évi mértéke a 3.§ szerinti adóalap után 30 forint/m²

5. Adómentesség

5.§ Mentés az adó alól a Htv. 3.§ (2) bekezdésében a 19.§-ában foglaltakon túlmenően

a.) a magánszemély tulajdonában álló beépítetlen telek,

6. Záró rendelkezések

6.§ (1) Jelen rendeletben nem szabályozott kérdésekben a Htv. és az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény rendelkezései az irányadóak.

(2) Ezen rendelet 2016. január 1. napján lép hatályba.

[14] Sikátor Ör.:

Sikátor Község Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1.§ (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a.) és h.) pontjában, valamint Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdésének 13. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőt rendeli el:

1. Általános rendelkezések

1.§ A rendelet határozatlan időre szól.

2. Adókötelezettség

2.§ Adóköteles az 5.§-ban meghatározottak kivételével a helyi adóról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 17.§-ában meghatározott telek.

3. Az adó alapja

3.§ Az adó alapja a telek m²-ben számított területe.

4. Az adó mértéke4.§ Az adó évi mértéke a 3.§ szerinti adóalap után 25 forint/ m²

5. Adómentesség

5.§ Mentés az adó alól a Htv. 3.§ (2) bekezdésében a 19.§-ában foglaltakon túlmenően

a.) a magánszemély tulajdonában álló beépítetlen telek,

6. Záró rendelkezések

6.§ (1) Jelen rendeletben nem szabályozott kérdésekben a Htv. és az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény rendelkezései az irányadóak.

(2) Ezen rendelet 2016. január 1. napján lép hatályba.

[15] 1. Az indítványozó bíróság előtt folyó per tárgya a felperes 2018. évi adókötelezettsége, így az ügyben az Ör.-ek törvényességét a 2018. adóévre vonatkozóan kell vizsgálni. A Htv. alkalmazandó joganyaga erre vonatkozóan a következő.

[16] A Htv. 6. § c) pontja szerint az önkormányzat adómegállapítási joga 2017. január 1-től arra terjed ki, hogy az adó mértékét – a Htv.-ben meghatározott felső határokra, illetőleg az építményadó tekintetében a Htv. 16. § a) pontjában meghatározott m²-alapú felső határnak 2005. évre a KSH által 2003. évre vonatkozóan közzétett fogyasztói árszínvonal-változással, 2006. évtől pedig a 2003. évre és az adóévet megelőző második évig eltelt évek fogyasztói

árszínvonal változásai szorzatával növelt összegére (a felső határ és a felső határ növelt összege együtt: adómaximum) figyelemmel – megállapítsa.

[17] Az indítványozó bíró a rendeletalkotás idején hatályos Htv. 6. § c) pontjának normaszövegét idézi, melynek alapján az önkormányzat adómegállapítási joga arra terjedt ki, hogy „az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan (...) megállapítsa.” A Htv. 6. § c) pontjának 2017. január 1-től hatályos szövege azonban e feltételeket már nem tartalmazza.

[18] A Kúria Önkormányzati Tanácsa több korábbi határozatában rögzítette, hogy az Önkormányzati Tanács bírói kezdeményezés esetén azt a jogot vizsgálja, amelyet a bírónak alkalmaznia kell. Így kerülhet sor az abban az időszokban hatályos magasabb jogszabályok figyelembe vételére (Köf.5012/2016/4., Köf.5083/2012/4., Köf.5021/2018/4.). A perbeli ügyben a jogvita tárgyát az indítványozó bíróság előtt 2018. adóévhez kapcsolódó telekadófizetési-kötelezettség képezte, így a 2018. adóévre vonatkozóan a Htv. 2018-ban hatályos normaszövege jelenti az alkalmazandó jogot. Tehát az indítványban foglaltakkal ellentétben nem a rendeletalkotáskor hatályos Htv.-beli szöveg a viszonyítási alap, hanem az adott adóévre irányadó Htv.-beli szabályok alapján lehet eldönteni a konkrét normakontroll kérelmet.

[19] A korábbi Htv. 6. § c) pontjához hasonló szabályokat tartalmaz 2017. január 1-től a Htv. ekkortól alkalmazandóan beiktatott 7. § g) pontja, amelyik az önkormányzat mozgásterét az adómegállapítás terén már kiegészítőlegesen másképp értelmezi, mint a korábban hatályos Htv. 6. § c) pont. Eszerint „[a]z önkormányzat adómegállapítási jogát korlátozza az, (...) hogy az adóalap fajtáját, az adó mértékét, a rendeleti adómentességet és adókedvezményt úgy állapíthatja meg, hogy azok összességükben egyaránt megfeleljenek a helyi sajátosságoknak, az önkormányzat gazdálkodási követelményeinek és az adóalanyok széles körét érintően az adóalanyok teherviselő képességének.”

[20] A Kúria úgy ítéli meg, hogy az indítvány alapján a 2017. január 1-től hatályos Htv. 6. § c) pont sérelme nem állapítható meg. Ugyanakkor jelen esetben nincs lehetőség a Kp. 143. § (3) bekezdése alapján a Htv. 7. § g) pontja szempontjából történő vizsgálatra. (Hasonlóképpen döntött a Kúria korábban a Köf.5013/2017/4. számú és Köf.5005/2018/3. számú határozataiban is, 2017. január 1. napjától való fizetési kötelezettség megállapítása alapján indult ügyekben, mindkét esetben a Htv. 2016. december 31-ig hatályos 6 § c) pontjának sérelmét állító bírói indítvány alapján.) Az indítványozó szerepének átvételét ugyanis a Kp. 143. § (3) bekezdése nem teszi lehetővé.

[21] 2. Az indítványozó bíróság – szintén a Htv. 2016. december 31-ig hatályos normaszövegét alapul vevő – álláspontja szerint az Ör.-ek nem normatív jellegűek, tekintettel arra, hogy egyetlen jogalanyt céloznak. A Kúria e vonatkozásban is hangsúlyozza, hogy a Htv.-nek nem a rendeletalkotás idején hatályban volt normaszövege alkalmazandó, hanem a 2018-ban hatályos rendelkezései. Mindazonáltal a Kúria Önkormányzati Tanácsa rögzíti, hogy a rendelet normativitását önmagában nem teszi kétségessé az a tény, hogy rendelet megalkotásakor pusztán egyetlen (jelen esetben az indítványban foglaltakkal ellentétben egyébként két esetben) (adó)alany felel meg a címzetti körre vonatkozó rendelkezésnek. A normativitás és ezzel együtt a diszkrimináció kérdését, melyet az indítványozó bíró is felvetett, a Kúria az 5010/2018/3. számú határozatában vizsgálta, abban az ügyben azt állapította meg, hogy az Ör. és a Htv. mentességi szabályai által olyan jogi helyzet keletkezik, ami alapján adófizetési kötelezettség az Ör. által képzett homogén csoportot közteherviselési szempontból indokolhatatlanul és egy alanyra kiterjedően megkülönböztetően differenciálja. Ennek következtében az a szabályozás, amelyik adott építési övezet telektulajdonosai közül, a megszabott mentességi okoknak nem megfelelő helyzete folytán egyetlen jogalany,

meghatározott adótárgy alapján való egyedüli kötelezésére épül, sérti az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Etv.) 9. §-át.

[22] Jelen esetben azonban az Ör által létrehozott homogén csoportról, amely viszonyítási alap lenne, az adófizetésre kötelezettek (a két címzett) vonatkozásban, nem beszélhetünk, azaz hiányzik az összehasonlítás alapja, amelyre tekintettel a diszkrimináció egyáltalán vizsgálható lenne. Ezzel, valamint a normativitással összefüggésben – a Kúria hangsúlyosan mutat rá a fent hivatkozott Köf. 5010/2018/3. számú határozat alábbi fordulatára: „a mentességi okoknak nem megfelelő helyzete folytán egyetlen jogalany, meghatározott adótárgy alapján való egyedüli kötelezésére épül.” Jelen ügyben nem meghatározott adótárgyról van szó, hanem minden olyan adótárgyról (telekről), amely nem részesül adómentességben, mert nem magánszemély tulajdonában álló beépítetlen telek. Nem befolyásolja a rendelet normativitását az, hogy ezek a mentességben nem részesülő telkek egy (vagy két, vagy több) címzett tulajdonában állnak.

Mindezekre tekintettel, mivel az indítvánnyal érintett Ör. rendelkezése az indítványban hivatkozottak szerint nem ellentétes a Htv. 6. § c) pontjával, ezért a Kúria Önkormányzati Tanácsa az indítványt a Kp. 142. § (2) bekezdése alapján elutasította.

A döntés elvi tartalma

[23] Nem befolyásolja az önkormányzati rendelet normativitását az, hogy a mentességben nem részesülő telkek egy vagy több adóalany tulajdonában állnak.

[24] Homogén adózói csoport hiányában a diszkrimináció vizsgálata fogalmilag kizárt, mert hiányzik az összehasonlítás alapja.

Záró rész

[25] A Kúria az indítványt a Kp. 141. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

[26] Jelen eljárásban a Kp. 141. § (4) bekezdése alapján az önkormányzati rendelet törvényességének vizsgálatára irányuló eljárásban a feleket teljes költségmentesség illeti meg és saját költségeiket maguk viselik.

[27] A határozat helyben történő közzététele a Kp. 142. § (3) bekezdésén alapul.

[28] A határozat elleni jogorvoslatot a Kp. 116. § d) pontja és a 146. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2019. június 4.

Dr. Balogh Zsolt s. k. a tanács elnöke, Dr. Dobó Viola s. k. előadó bíró, Dr. Horváth Tamás s. k. bíró